

บทเรียนด้านสังคม และอารมณ์ บทที่ 8

เรื่อง รับผิดชอบการกระทำของตนเอง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ: มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างมีคุณภาพ และด้วยกิจวัตรที่เข้าใจจิตใจผู้อื่น
ตัวชี้วัด: นำทักษะเรื่องความเข้าใจในตัวเองและผู้อื่นไปใช้ในการเลือกใช้ชีวิตที่ดีและรู้สำนึกหน้าที่
สาระการเรียนรู้: รู้ถึงความรับผิดชอบส่วนตัว: ตระหนักและเข้าใจภาระหน้าที่ของตนเองในการประพฤติปฏิบัติตัวตามพระคัมภีร์ จริยธรรม และตามหลักกฎหมายของบ้านเมือง

กลุ่มอายุ: 9-11 ปี
หัวข้อหลัก: การพัฒนาทางอารมณ์
บทเรียน: รับผิดชอบการกระทำของตัวเอง
เวลาที่ใช้ในการสอน: 50 นาที

วัตถุประสงค์การเรียนรู้:

1. เด็กสามารถบอกถึงความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมหรือนิสัยที่แสดงออกมาของตัวเองได้
2. เด็กสามารถอธิบายถึงข้อดีของการได้เรียนรู้ผลจากข้อผิดพลาดหรือการตัดสินใจผิดของตัวเองได้
3. เด็กสามารถบอกชื่อพระคัมภีร์ โดยเฉพาะในพระธรรมสุภาษิต ที่ช่วยให้เรียนรู้เกี่ยวกับสติปัญญาได้

อุปกรณ์การสอนที่ต้องใช้:

1. กระดาน
2. ปากกาไวท์บอร์ด
3. กระดาษทำงานศิลปะ
4. ดินสอ ดินสอสี สีเทียน

สิ่งที่ผู้สอนต้องเตรียม:

1. อ่านศึกษาบทเรียนทั้งบทให้จบ
2. อธิษฐานเผื่อเด็กๆ ที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับการรับผิดชอบต่อการกระทำของตัวเอง
3. เตรียมอุปกรณ์การสอนที่ต้องใช้
4. ทบทวนเรื่องของกษัตริย์โซโลมอนที่ในพระธรรม 1 พงศ์กษัตริย์ 3:5-15
5. ศึกษาพระธรรมสุภาษิต 9:10 และ 1:8-9

ขั้นตอนการเรียนรู้การสอน:

การนำเข้าสู่บทเรียน:

ครูพูดว่า: มีใครอยากเป็นคนมีสติปัญญาบ้าง? สติปัญญานั้นแตกต่างจากความฉลาด สติปัญญาทำให้เราตัดสินใจทำในสิ่งที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิตแต่ละวันได้ เพื่อที่จะได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดแล้วเด็ก ๆ คิดว่าเราจะมีสติปัญญาได้อย่างไร? ให้เด็ก ๆ ตอบ (คำตอบอาจจะจะได้คือ จากคำสอนของพ่อแม่, พระคัมภีร์, เรียนรู้จากการทำผิดพลาด, หรือเรียนจากแบบอย่างของเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน:

ครูพูดว่า:

1. ใครบ้างอยากอาสาออกมาเล่าเรื่องที่ตัวเองเคยทำผิดหรือตัดสินใจผิดแล้วส่งผลในทางที่ไม่ดีเกิดขึ้น? (ให้เด็กที่อาสาออกมาเล่าเรื่องให้เพื่อนฟัง)
2. เด็ก ๆ ได้เรียนรู้จากเหตุการณ์นั้นอย่างไร? (ให้เด็กที่อาสาตอบ)
3. บางครั้งเราก็ได้สติปัญญาจากประสบการณ์ที่ผิดพลาด เช่น ถ้าเราไม่อ่านหนังสือเตรียมสอบ ก็อาจจะทำให้ยากจะลอกข้อสอบเพื่อน หรือโกงข้อสอบนั่นเอง ความไม่ฉลาดในการตัดสินใจของเราอย่างแรกก็คือ ขี้เกียจอ่านหนังสือ ซึ่งอาจนำไปสู่ความรู้สึกอยากโกงข้อสอบซึ่งก็เป็นการตัดสินใจผิดอีกอย่างที่สอง ซึ่งอาจทำให้เรายิ่งเจอกับปัญหาที่ใหญ่กว่าภายหลัง จะทำยังไงล่ะถ้าเราถูกจับได้ว่าโกงข้อสอบ?
4. ถ้าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นจริง เราก็จะได้เรียนรู้ว่า จะฉลาดกว่าถ้าเราจะยอมรับผิดว่าเราไม่ได้อ่านหนังสือและไม่ได้เตรียมพร้อม ดีกว่าที่จะพยายามปกปิดด้วยการโกงข้อสอบ แต่แน่นอนที่คงจะฉลาดที่สุดถ้าจะอ่านหนังสือสอบมาอย่างดีกว่าก่อนสอบ
5. วิธีแรกในการจะได้รับสติปัญญาเมื่อเราตัดสินใจผิดก็คือ ยอมรับความผิดนั้น แต่ไม่ใช่ต่อว่าตัวเองว่าเป็นคนไม่ดีเพราะสิ่งที่ทำลงไป (หรือไม่ได้ทำก็ตาม) แต่เราแค่ตัดสินใจผิดไป อาจต้องใช้ความกล้าหาญในการยอมรับผิด แต่การซื่อสัตย์กับตัวเองเป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่จะผ่านเหตุการณ์ยุ่งยากต่าง ๆ มิฉะนั้น เราเองก็จะไม่สัตย์ซื่อกับตัวเอง หรือโทษคนอื่นเพื่อหลีกเลี่ยงความจริง และถ้าเราทำผิดอีก เราอาจจะอยากจะทำผิดอีกครั้ง ดังนั้น ซื่อสัตย์กับตัวเองถือเป็นวิธีที่ดีที่สุด

แจกกระดาษวาดรูปให้เด็กแต่ละคน เตรียมดินสอ ดินสอสี สีเทียนไว้ให้พร้อม ให้เด็กพับกระดาษครึ่งหนึ่ง ด้านหนึ่งให้เด็กวาดรูปเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ตัวเองเคยทำไม่ดีหรือตัดสินใจผิด ด้านบนของรูปให้เด็กเขียนคำอธิบายสักสองสามประโยคที่อธิบายถึงเหตุการณ์และบทเรียนที่ได้รับจากเหตุการณ์นั้น ส่วนกระดาษอีกด้าน ให้เด็กวาดรูปเหตุการณ์ที่เขาได้ใช้บทเรียนที่ได้จากเหตุการณ์ก่อนหน้านี้เพื่อตัดสินใจใหม่อีกครั้ง ด้านบนของรูป ก็ให้เขียนคำอธิบายว่าเขาได้ใช้สติปัญญาที่ได้เรียนรู้มาเพื่อแก้ไขให้ดีขึ้นอย่างไร (เขียนคำสั่งไว้บนกระดานเพื่อเป็นแนวทางให้เด็ก ๆ เข้าใจมากขึ้น) หลังจากที่ได้เด็กวาดรูปเสร็จ ขอให้เด็กแต่ละคนออกมาอธิบายรูปที่พวกเขาวาดให้เพื่อนในชั้นฟัง

6. บางครั้งเมื่อเราทำผิดหรือตัดสินใจผิด เรามักจะคิดว่าทุกคนคงคิดว่าเราเป็นคนไม่ดี แต่ว่า เป็นเรื่องปกติที่ทุกคนจะทำผิดหรือตัดสินใจอะไรแย่ๆ ลงไป ไม่ว่าเมื่อไหร่ เราแต่ละคนก็ดิ้นรนเพื่อจะมีสติปัญญามากขึ้น ดังนั้นถึงแม้เราจะตัดสินใจผิด เราก็ยังแสดงให้เห็นคนอื่นรู้ได้ว่าเรามีสติปัญญาด้วยการสัจย์ซื่อและรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตัวเองได้ทำลงไป
7. การแสดงความรับผิดชอบนั้นหมายความว่าอย่างไร? (ให้เด็กๆ ตอบ) การมีความรับผิดชอบหมายถึงยอมรับผลของการกระทำของตัวเอง ไม่ว่าจะดีหรือร้าย หมายความว่าเราจะไม่โทษคนอื่น แก้ว หรือโกหก คือการรับรู้ความผิดที่ตัวเองได้ทำและยอมรับผลที่เกิดขึ้น เช่น ถ้าเราถูกจับได้ว่าโกงข้อสอบ และครูลงโทษด้วยการให้คะแนนต่ำ สิ่งที่เราต้องแสดงความรับผิดชอบก็คือยอมรับกับการตัดสินใจผิดในการโกงของเรา
8. เด็กๆ รู้ไหมว่า จะดีที่สุดถ้าเรามีสติปัญญาก่อนที่จะเผชิญกับสถานการณ์ที่ยากลำบาก? วิธีหนึ่งที่เรารู้จักสติปัญญาได้ก็โดยการอ่านพระคำของพระเจ้า ใน สุภาษิต 9:10 บอกว่า “ความยำเกรงของพระเจ้าเป็นบ่อเกิดแห่งปัญญา” เราได้สติปัญญามาด้วยการยำเกรงพระเจ้า ก่อน ซึ่งก็คือการเคารพ เชื่อฟังพระองค์ และยอมรับว่าพระเจ้าทรงเป็นแหล่งแห่งสติปัญญาที่แท้จริงเพียงผู้เดียว
9. ประการแรก พระธรรมสุภาษิตมีข้อพระคำหลายข้อที่จะช่วยให้เราตัดสินใจในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ถูกต้องมากขึ้น ในสุภาษิต 10 บทแรกสอนให้คนหนุ่มสาวหลีกเลี่ยงจากความโง่เขลาและความชั่วร้ายต่างๆ แล้วก็ยังมีเรื่องเกี่ยวกับ เงิน การแต่งงาน เพื่อนบ้าน ครอบครัว การงาน และหัวข้ออื่นๆ ถ้าเราอยากจะมีสติปัญญา จะต้องอ่านและศึกษาพระธรรมสุภาษิต
10. ประการที่สอง เราสามารถเรียนรู้สติปัญญาได้จากพ่อแม่ของเรา พระธรรมสุภาษิตก็บอกอย่างนั้นเช่นกัน ในสุภาษิต 1:8-9 “บุตรชาย (หญิง) ของเราเอ๋ย จงฟังคำเตือนของพ่อเจ้า และอย่าทิ้งคำสั่งสอนของแม่เจ้า เพราะทั้งสองนั้นเป็นมงคลงามเสมอศีรษะของเจ้า เป็นจี้ห้อยคอของเจ้า”
11. มาสรุปกันว่าเราสามารถมีสติปัญญาจากไหนบ้าง (เขียนบนกระดาน)
 - a. พระคำของพระเจ้า
 - b. พ่อแม่
 - c. ความผิดพลาดของเราเอง

การสรุปบทเรียน:

ครูพูดว่า:

1. มีใครบ้างรู้ชื่อของคนที่ยากที่สุดในพระคัมภีร์? (ให้เด็กๆ ช่วยกันตอบ) วันหนึ่ง พระเจ้าถามกษัตริย์โซโลมอนว่าต้องการอะไร กษัตริย์โซโลมอนสามารถเลือกอะไรก็ได้มากมาย แต่พระองค์กลับบอกพระเจ้าว่าพระองค์ต้องการสติปัญญามากเหนือสิ่งอื่นใด พระเจ้าจึงทรงประทานในสิ่ง

ที่กษัตริย์โซโลมอนขอ กษัตริย์โซโลมอนจึงกลายเป็นคนที่ฉลาดที่สุดในโลก แต่ถึงแม้ว่าพระองค์จะเป็นคนที่ฉลาดมาก พระองค์ก็ยังทรงทำผิดพลาดอยู่หลายครั้ง เราต่างต้องพยายามตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้อง แต่เราก็ก็นำสิ่งที่ผิดพลาดได้อยู่ดี พระเจ้าจึงต้องการให้เรากล้าหาญที่จะยอมรับเมื่อเราทำผิด และรับผลการกระทำของตัวเอง เมื่อเราทำเช่นนั้นแล้ว พระเจ้าก็ทรงพอพระทัยและพระองค์สามารถช่วยเราได้ ให้เรามาเรียนรู้สติปัญญาจากพระคัมภีร์ จากพ่อแม่ของเรา และความผิดพลาดของเราเอง

2. เรามาอธิษฐานขอพระเจ้าให้ช่วยเราทุกคนที่จะมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ที่จะมีสติปัญญาอยู่เสมอ

(ครูสามารถนำอธิษฐานเอง หรือจะขออาสาสมัครจากเด็กๆ ในห้องเรียนก็ได้)

การประเมินผลของครู:

(กิจกรรมได้ใช้ได้ผลดี? กิจกรรมได้ใช้ไม่ค่อยได้ผล? ฉันจะเตรียมบทเรียนในบทต่อไปอย่างไร?)

การประเมินผลผู้เรียน:
